

Hermanis Paukšs

VILCIENS UZ ROMU
(viencēliens)

Darbojas:

AGNESE
VIOLA
NEPAZĪSTAMĀ

1. skats

DZELZCEĻA STACIJA. UZNĀK AGNESE. DZIRDAMI VILCIENU ATIEŠANAS UN PIENĀKŠĀNAS TROKŠŅI. AGNESE APSĒŽAS. SEKO VILCIENU GAITAI. SKATĪDAMĀS ŽURNĀLU, UZNĀK VIOLA, PAKLŪP PRET AGNESES IZSTIEPTAJĀM KĀJĀM.

Viola (kārtodamās). Cūka tāda!

Agnese. Pati cūka!

Viola (ieskatās Agnesē). Žēlīgais Dievs!... Agnese!

Agnese. Nu? Agnese.

Viola. Agnese! Vai tiešām tu mani nepazīsti? Tā esmu es – Viola! Tava sola biedrene! Tava labākā pamatskolas draudzene!

Agnese. Velns lai parauj! Patiešām – Viola!

Viola. Agnese! Mīļā! Nāc taču, lai es tevi apskauju!

Agnese. Viola! Vecā maita! Kā tu te gadījies? (Apkampj Violu.) Nu piesēdi taču! Tik sen neesam tikušās!

Viola (apsēžas). Jā – gadi, gadi. Kā tie aizskrien. Stāsti – ko tu te dari?

Agnese. Pagaidi – lai tā tur aizvelkas garām.

2. skats

UZNĀK NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM.

Nepazīstamā. Atvainojiet, vai jūs nepateiktu, no kura perona atiet vilciens uz Romu?

Agnese. Nē, nepateiktu.

Viola. Atvainojiet, bet mēs patiešām nezinām.

Nepazīstamā. Atvainojiet... (Aizsteidzas.)

3. skats

Viola. Tātad?

Agnese. Tātad...

VIŅU PĀRTRAUC ATEJOŠA VILCIENA TROKSNIS.

Agnese (turpina). Iestājos es pēc astotās klases dzelzceļnieku profenē...

Viola. Nu, nu?

Agnese. Mācījos tur uz labi un teicami...

Viola. Nu, nu?

Agnese. Un sāku strādāt uz dzelzceļa.

STĀSTĪJUMU PĀRTRAUČ VILCIENA PIENĀKŠANAS TROKSNIS.

Viola. Nu, nu? Un par ko tu tur strādāji?

Agnese. Par vilciena pavadoni.

Viola. Ak, vilcieni, vilcieni... Skatoties pakaļ tiem, gribas traukties kaut kur tālu, tālu...

Agnese. Pagaidi – lai tā tur aizvelkas garām!

4. skats

UZNĀK NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM.

Nepazīstamā. Atvainojiet, vai jūs nepateiktu, no kura perona atiet vilciens uz Romu?

Agnese. Nezinu!

Viola. Mēs patiešām nezinām. Atvainojiet, lūdzu!

Nepazīstamā. Nekas. (Aizsteidzas.)

5. skats

Viola. Nu? Un kā citādi?

Agnese. Citādi – nekas. Apprecējos.

Viola. Nu, nu – kas viņš ir?

Agnese. Arī dzelzceļnieks. Mašīnists. Tur mēs arī iepazīnāmies.

Viola. Mašīnā?

Agnese. Nē – uz dzelzceļa. Vilcienā. Pagaidi – lai šī vēlreiz uzprasa, no kura perona atiet vilciens uz Romu. Tad varēsīm runāt tālāk.

6. skats

UZNĀK NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM, SKATĀS VISAPKĀRT. DZIRDAMS AIZEJOŠA VILCIENA TROKSNIS. NEPAZĪSTAMĀ AIZSTEIDZAS.

7. skats

Agnese. Īpatne. Nu un kā tev?

Viola. Kas tad man? Pabeidzu vidusskolu. Ne sevišķi labi. Iestājos dizaineru kursus. Tagad strādāju.

Agnese. Par dizaineri?

Viola. Ne gluži. Par masāžisti. Pirtī.

Agnese. Kā – vai tad tu arī masēt proti?

Viola. Iemācījos.

Agnese. Tas ir labi. Neviena amats, ko mēs apgūstam blakus pamatprofesijai, nav lieks. Bet mani vīrs pameta.

Viola. Kā tad tā?!

Agnese. Ak, tas ir garš stāsts. Viņš jau sen gribēja mainīt profesiju. Teica, ka tā neesot dzīve. Visu mūžu tikai uz vilcieniem... uz vilcieniem vien.

VIŅU PĀRTRAUČ GARĀMBRAUCOŠA VILCIENA TROKSNIS.

8. skats

UZNĀK NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM.

Agnese (uzbrēc Nepazīstamajai). Vai jūs varētu netraucēt?! Ko?!

Nepazīstamā. Atvainojiet! (Prom.)

Viola. Nu?

Agnese. Ar vienu vārdu sakot – kas tā par ģimeni – viņš teica. Bet es tā nevarēju. Mani vienmēr ir vilcis pēc tālēm... pēc tālēm... Bahama...

Viola. Bahama mama...

Agnese. Gvadelupa...

Viola. Kuriļu salas... Kamčatka... Vorkutas stepe...

Agnese. Tāpēc es nepiekritu viņa aicinājumam pamest dzelceļu un pārcelties uz dzīvi kādā vidēji turīgā kolhozā.

Viola. Nu, nu?

9. skats

UZNĀK NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM.

Nepazīstamā. Atvainojiet, bet es nekādi nevaru atrast peronu, no kura atiet vilciens uz Romu!

Agnese. Vilciens uz Romu atiet no divdesmit ceturtā perona.

Nepazīstamā. Es jums pateicos. (Prom.)

10. skats

Viola. Vai tiešām vilciens uz Romu atiet no divdesmit ceturtā perona?

Agnese. Bet protams. Nu – un kā tev?

Viola. Pagaidi – tu vēl nepabeidzi savu stāstu!

Agnese. Ak tā? Nu protams! Tātad – es atteicos aiziet no dzelzceļiem, un viņš ar to samierinājās. Bet drīz vien es sāku manīt, ka kaut kas nav kārtībā. Viņš sāka atsalt pret mani. Arvien biežāk un biežāk viņš bija noguris... vai jutās nevesels. Sākumā es to visu piecietu, jo domāju, ka viņš patiešām ir noguris vai jūtas nevesels...

Viola. Bet tad?

Agnese. Bet tad es sapratu, ka viņam ir cita.

Viola. Cita?

Agnese. Jā... kāda kolhozniece... no vidēji turīga kolhoza...

STĀSTĪJUMU PĀRTRAUC VILCIENA PIENĀKŠANAS TROKSNIS.

Viola. Un tad?

Agnese. Un tad es steigšus aizgāju no dzelzceļiem, bet bija jau par vēlu. Viņai, izrādās, bija jau vairāki bērni no viņa. Četri vai pieci – es īsti neatceros. Piedod, mīļā Agnese – viņš man sacīja – bet es mīlu citu un gatavojos ar viņu precēties. Mēs dzīvosim vidēji turīgā kolhozā un būsīm laimīgi. Tev – viņš teica – paliek dzelzceļi... vagonu riteņu klauzēšana un sliedes, kas tālumā sauc.

DZIRDAMI SVILPIENI UN VILCIENU MANEVRĒŠANAS TROKSNIS.

11. skats

UZSTEIDZAS NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM.

Nepazīstamā. Es atvainojos, vai jūs nepateiktu, kur te ir divdesmit ceturtais perons? No tā atiet vilciens uz Romu!

Agnese. Kāds divdesmit ceturtais perons?! Kāds vilciens?! Uz kādu Romu?!

Nav! Nav te divdesmit ceturtais perona! Vai saprotat – nav!

Nepazīstamā. Kā – bet man teica...

Agnese. Kas teica?! Kurš?! Kurš jums to teica?! Jūs esat piekrāpta! Zemiski un nekaunīgi piekrāpta, vai skaidrs?!

Nepazīstamā. Skaidrs...

Agnese. Un tagad skrieniet, ko kājas nes, jo drīz aties vilciens uz Romu!

Nepazīstamā. Jā, bet no kurienes?

Agnese. Kaut kur no turienes!

Nepazīstamā. Paldies! Es skrienu! Paldies jums! Paldies! (Prom.)

12. skats

Agnese. Tas arī ir viss mans stāsts. Tagad es katru dienu nāku te uz staciju un vēroju, kā vilcienu sastāvi viens pēc otra aizribo tālē. Skumji. Nu? Un kā tev?

Viola. Tu varbūt brīnīsies, bet mans dzīvesstāsts kaut kur ir līdzīgs tavējam. Ne jau nu stipri līdzīgs. Uz dzelzceļiem es neesmu strādājusi... un tomēr... Klausies – tad tu sapratīsi.

13. skats

UZSKRIEN NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM ROKĀS.

Nepazīstamā. Es atvainojos, vai jūs nepateiktu, no kura perona atiet vilciens uz Romu?

Agnese. No divpadsmitā.

Nepazīstamā. No divpadsmitā?

Agnese. No divpadsmitā.

Nepazīstamā. Patiešām no divpadsmitā?

Agnese. Skaidrs, ka no divpadsmitā!

DZIRDAMI SVILPIENI UN VILCIENU MANEVRĒŠANAS TROKSNIS.

Nepazīstamā. Jā. Es jums pateicos! (Prom.)

14. skats

Agnese. Un tā?

Viola. Un tā – izmācījos es par dizaineri. Un apprecējos. Man bija vīrs. Labs vīrs. Arī dizaineris. Mēs abi iestājāmies dizaineru savienībā.

Agnese. Un tad?

Viola. Nē, tad vēl nekas ļauns nenotika. Gluži otrādi. Mums piedzima vairāki bērni. Četri vai pieci. Mēs viņus ļoti mīlējām, bet tad... Tad es nejauši iepazinos ar kādu intelligentu jaunekli. Viņš strādāja par masieri pirtī. Un iznāca tā, ka mēs neprātīgi iemīlējāmies viens otrā.

Šī mīlestība bija tik neprātīga, ka es pametu gan vīru, gan visus četrus vai piecus bērnus un pārgāju strādāt uz pirti.

ATSKAN GARĀMBRAUCOŠA VILCIENA TROKSNIS.

Agnese. Nu? Un vai tagad tu esi laimīga?

Viola. Ar to mans stāsts vēl nebeidzas. Es taču tevi nesteidzināju? Ļauj arī man visu izstāstīt mierīgi līdz galam! Un tātd – kādā jaukā, saulainā pavasara dienā mans masieris iekāpa vilcienā un aizbrauca nezināmā virzienā. Ļaudis runā, ka uz Magadanu. Tad nu es katru dienu nāku uz staciju un sagaidu vilcienu no Magadanas. Es ceru, ka ar vienu no tiem atgriezīsies viņš – kuru es vēl arvien tik neprātīgi mīlu.

ATSKAN VILCIENU SVILPIENI.

Agnese. Bet tas dizaineris? Un bērni?

Viola. Žogam, ko prāts uzceļ, jūtas viegli kāpj pāri...

Agnese. Jā – to es atceros – tas ir Blaumanītis.

DZIRDAMS PIEBRAUCOŠA VILCIENA TROKSNIS.

Agnese. Skaties – ir piebraucis vilciens no Magadanas!

DZIRDAMS GARĀMEJOŠA PŪĻA TROKSNIS.

Viola (pietrūkstas kājās). Viņš!... Nē, nē, tas ir cits... Viņš!... Ak Dievs... es tūlīt zaudēšu samaņu... Nē, tas nav viņš... Nav... Nē, nav...

15. skats

UZDRĀŽAS NEPAZĪSTAMĀ AR DIVIEM ČEMODĀNIEM.

Nepazīstamā. Atvainojiet, vai jūs nepateiktu, no kura perona atiet vilciens uz Romu?

Agnese. Bet kam tev tas jāzina?

Nepazīstamā. Kā kam? Man ar to ir jābrauc. Man ir biļete.

Agnese. Uz kurienu?

Nepazīstamā. Uz Romu!

Agnese. Apsēdies!

Nepazīstamā. Kā?

Agnese. Apsēdies, es teicu!

Viola. Paklausiet viņai. Patiešām – apsēdieties. Es viņu labi pazīstu. Viņa ir mana klasesbiedrene. Visu pamatskolu vienā solā nosēdējām.

NEPAZĪSTAMĀ APSĒŽAS. ATSKAN SVILPIENS.

Agnese. Dzirdi?

Nepazīstamā. Ko tad?

Agnese. Tur to svilpienu. Tam ir tāda specifiska pieskaņa. Starp tūkstošiem citu es to atšķirtu no pārējiem.

ATSKAN IEPRIEKŠĒJAIS SVILPIENS.

Agnese. Dzirdat?

Nepazīstamā. Dzirdu.

Agnese. Tur atiet vilciens uz Romu.

NEPAZĪSTAMĀ IEKLIEDZAS UN GRIB PIELĒKT KĀJĀS, BET AGNESE UN VIOLA VIŅU NOTUR. ATSKAN VĒL VIENS SVILPIENS, TAM SEKO VILCIENA ATĪEŠANAS TROKSNIS.

Nepazīstamā. Mans vilciens!!! Mana Roma!!!

Agnese. Ieklausies – tur aiziet tavs vilciens uz Romu...

BEIGAS

1988